

EEN BEHEERSPLAN VOOR DE STADSVESTEN

Een beheersplan voor de stadsvesten

Stad Brugge maakt met een team van deskundigen een beheersplan voor de Brugse stadsvesten voor de komende 24 jaar. Op basis van een uitgebreid onderzoek naar de historiek en waarden van de vesten wordt een beheersvisie uitgetekend. De afwerking van dit beheersplan is voorzien tegen eind december 2021, met concrete maatregelen per zone. In het voorjaar van 2022 volgt meer info over deze maatregelen.

Wat deze 19de-eeuwse wandelpromenade zo uniek maakt, is dat ze is aangelegd bovenop de oorspronkelijke stadsverdedigingsstructuren. Vandaag is dit eivormig tracé van ongeveer 7 kilometer lang rondom de historische binnenstad een groene long van 26 hectare groot. De vesten behoren sinds 2000 tot het UNESCO Werelderfgoed en zijn sinds 2016 beschermd als stadsgezicht.

Zo kom je meer te weten over dit project

Langs de vesten staan op acht locaties infoborden. Elk infobord vertelt het verhaal van dat specifieke deel van de vesten. Je vindt er zowel nieuwe informatie als een beschrijving van bestaande gegevens.

Wil je nog meer informatie?

- Op www.brugge.be/beheersplanvesten vind je uitgebreide informatie, plannen en documenten over dit project. Scan de QR-code onderaan dit paneel.
- Bekijk het filmpje met uitleg van het onderzoeksteam over dit deel van de vesten door de QR-code in te scannen onderaan dit paneel.
- Benieuwd naar leuke weetjes en anekdotes over dit project? Scan de QR-code onderaan dit paneel en luister naar de geluidsfragmenten.

Nog dit ...

- De infoborden zijn te lezen tot eind december 2021
- Heb je nog vragen of opmerkingen? Contacteer openbaardomein@brugge.be – 050 44 85 85

meer info op
de website

bekijk een filmpje over
dit deel van de vesten

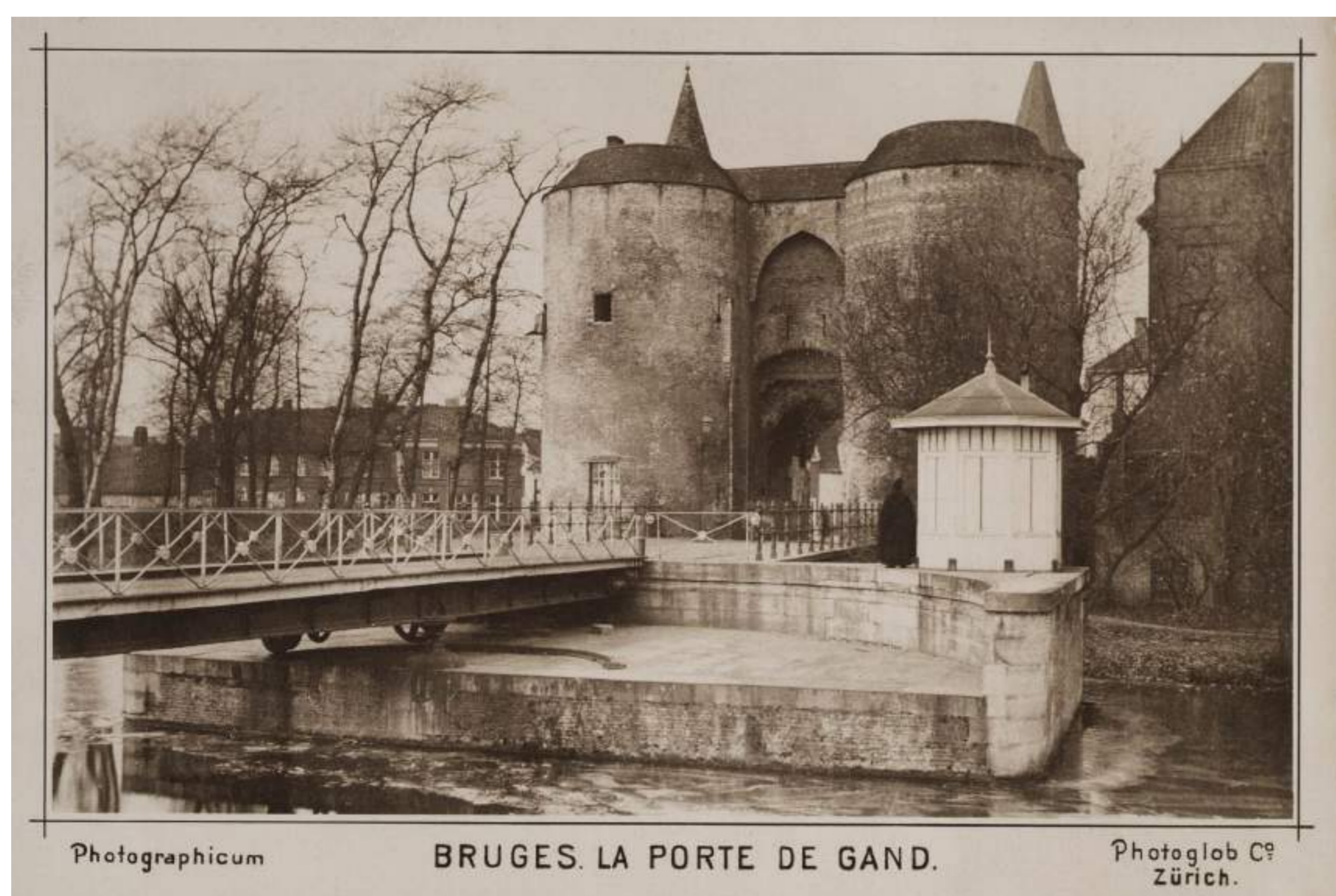
beluister het geluidsfragment
over dit deel van de vesten

DE GENTPOORTVEST

WAT VOORAFGING AAN HET ONTWERPPLAN VOOR DE AANLEG VAN DE VESTEN ALS WANDELZONE

Halfweg de 19de eeuw was er een periode van economische en agrarische crisis in heel Europa. Deze ging ook aan Brugge niet voorbij. Het basisvoedingsmiddel tarwe was door tegenvallende oogsten sterk in prijs toegenomen. Ook rogge was duur geworden. De aardappeloogst mislukte verschillende jaren na elkaar. Hierdoor leed de bevolking honger en was ze vatbaar voor allerlei epidemieën. Dit laatste werd in de hand gewerkt door het algemene gebrek aan hygiëne. De sterfte was bijzonder hoog. De bevolking verarmde en de stad Brugge kreeg de bedenkelijke titel 'armste stad van Vlaanderen'. Gezondheidsmaatregelen drongen zich op.

In 1848 werd in de gemeenteraad het voorstel geopperd om voortaan al het huisvuil op één centrale plaats te storten. Een gemeenteraadslid stelde voor om hiervoor een terrein in de buurt van het Minnewater te gebruiken. Een gedeelte van het Minnewater zou hiervoor gedempt worden, terwijl een stuk van de Katelijnevest zou afgegraven worden.

Prentbriefkaart Gentpoort.

Bron: Beeldbank Brugge - FO/A01839 - Stadsarchief

Er kwam hevig protest tegen dit voorstel en het hele plan werd door de overige gemeenteraadsleden de grond ingeboord, want men vond het Minnewater een van de meest attractieve en pittoreske plaatsen van Brugge. Door de Katelijnevest te nivelleren, een geliefkoosde wandelroute, zou bovendien het panoramisch uitzicht op het platteland verloren gaan. Tijdens deze discussies werd gesteld dat niet zomaar in het wilde weg veranderingen aan de vesten mochten aangebracht worden. Een algemeen plan moest uitgedokterd worden om van de vesten een aangename 'publieke wandeling' te maken. Het idee was geboren.

DE BOURGONDISCHE STADSPOORTEN

Onder hertog Filips de Stoute, hertog van Bourgondië, van 1363 tot 1404, herbouwde men de Gentpoort, de Kruispoort en de Katelijnepoort. De nieuwe poorten waren geflankeerd door twee monumentale ronde torens. Ervoor lag een voorwerk met een doorgang tussen twee kleine ronde torens. Van deze versterkingen rest enkel nog de hoofdboort. De grote torens ervan waren als eerste in hun soort voorzien van schietgaten voor de artillerie.

Gentpoortvest

Foto: Jan Dhartet

meer info op
de website

bekijk een filmpje over
dit deel van de vesten

beluister het geluidsfragment
over dit deel van de vesten

PIERRE LEM MAAKTE DE EERSTE PLANNEN VOOR DE AANLEG VAN DE VESTEN

In 1849 werd een wedstrijd voor de aanleg van de volledige stadsomwalling uitgeschreven. Pierre Lem diende een reeks plannen in met als titel 'Projet d'embellissement des remparts intérieurs de la ville de Bruges'. Zijn voorstel kon de jury niet bekoren. Lange tijd is daarom aangenomen dat de plannen van Pierre Lem niet uitgevoerd werden. De nieuwe analyse voor dit beheersplan maakt voor het eerst duidelijk dat er op de vesten bomen staan die ouder zijn dan tot nu aangenomen werd en dat ook het oudere ontwerp van Pierre Lem van 1849 wel degelijk gedeeltelijk uitgevoerd werd.

Een geschikte ontwerper werd naderhand gevonden in de persoon van de Leuvense landschapsarchitect Egidius Rosseels. In 1853 werd zijn ontwerp goedgekeurd om de Gentpoortvest om te vormen in een 'publieke wandeling'.

Niet iedereen ging echter akkoord met die bestemming. Sommigen hadden liever de aanleg van een boulevard gezien. Ook vond men dat dit te zware financiële lasten met zich zou meebrengen en dat er genoeg andere werken waren waaraan het stadsgeld nuttig kon besteed worden, bijvoorbeeld aan de bestrijding van de armoede. Hierop werd echter gerepliceerd dat het beste middel om de armen te helpen erin bestond hen werk en inkomen te verschaffen. De aanleg van een 'publieke wandeling' kon daartoe zeker een bijdrage leveren. En zo werden dan uiteindelijk de eerste stappen hiervoor gezet.

De linden van de Gentpoortvest werden geplant in 1856. Momenteel resteren er nog 67 zomerlinden en 3 winterlinden van de 169 die er destijds geplant werden.

Foto: Arnout Zwaenepoel, september 2020

meer info op
de website

bekijk een filmpje over
dit deel van de vesten

beluister het geluidsfragment
over dit deel van de vesten

DRIE VREDESBOMEN OP DE GENTPOORTVEST

Op de Gentpoortvest, dicht bij de Gentpoort, werden in 1928 drie zilverlinden geplant als aandelen aan de slachtoffers van de Eerste Wereldoorlog. Naast oorlogsgedenktekens werden onder auspiciën van de toenmalig minister van Landbouw en West-Vlaamse provinciegouverneur baron Albert Ruzette ook veel 'vredesbomen' geplant (veelal linden, maar ook platanen, beuken en kastanjabomen).

De zilverlinden hebben stamomtrekken van 360 cm, wat aanzienlijk meer is dan de oudere zomerlinden langs de straatrand. De drie vredesbomen hebben veel meer plaats en zilverlinden groeien ook sneller dan zomerlinden.

*De drie zilverlinden-vredesbomen, in 1928 geplant op de Gentpoortvest.
Foto: Arnout Zwaenepoel, februari 2021*

ZWARTE POPULIER

Langs de Gentpoortvest, dichtbij de Katelijnepoort, staat een zeer oude en zeldzame zwarte populier. Deze boom dateert wellicht nog van voor de eerste inrichting als 'publieke wandeling':

- de zwarte populier is onze inheemse populier die vóór 1780 vaak werd aangeplant. In de 19de eeuw werd de zwarte populier systematisch vervangen door de canadapopulier met zijn kenmerkende rechte stam;
- de stamomtrek van de boom bedraagt 510 cm, wat een leeftijdsschatting van voor 1856 mogelijk maakt;
- de oudste gekende gegevens van aanplantingen op de vesten uit 1856 maken geen melding van deze boom. Dit kan betekenen dat hij er al stond.

*Zwarte populier (Populus nigra) op de Gentpoortvest.
De boom werd vermoedelijk geplant in 1856 of mogelijk nog iets vroeger. De stamomtrek bedraagt actueel 510 cm.
Foto: Arnout Zwaenepoel*

meer info op
de website

bekijk een filmpje over
dit deel van de vesten

beluister het geluidsfragment
over dit deel van de vesten